

- MODERNISME
- INTRODUCCIÓ
- RUPTURA ARTISTA–SOCIETAT
- L'ART PER L'ART
- 2ª ETAPA DEL MODERNISME
- POESIA
- NOVEL·LA
- TEATRE

2. NOVEL·LA MODERNISTA

2.1 CARACTERÍSTIQUES

2.2 CLASSIFICACIÓ FRONT A LA SOCIETAT.

2.3 CLASSIFICACIÓ ALAN ZATES

2.3.1 NOVEL·LA RURALISTA

–INTRODUCCIÓ

–CARACTERÍSTIQUES

–AUTORS

2.3.2 NOVEL·LA DECADENTISTA

–INTRODUCCIÓ

–CARACTERÍSTIQUES

–AUTORS

2.3.3 NOVEL·LA COSTUMISTA.

3. POÈTICA DE LA PARAULA VIVA

4. L'ESCOLA MALLORQUINA

5. EL TEATRE MODERNISTA

–INTRODUCCIÓ

5.1. DIVISIÓ

5.1.1 TEATRE REGENERACIONISTA

–CARACTERÍSTIQUES

–AUTORS

5.1.2 TEATRE ESTETICISTA

–CARACTERÍSTIQUES

–AUTORS

EL MODERNISME

INTRODUCCIÓ

_Corrent artístic i literari que nasqué en el dinal del segle XIX.

El modernisme volia:

–passar al dia la cultura catalana

–modernitzar–la

–incorporar–la a l'Europa del moment

–la normalització cultural

–l'assentament de l'intellectualitat.

_Modernisme i noucentisme mateixos objectius, pero diferents

solucions.

_Era la primera vegada que escriptors i artistes catalans prenen consciencia estamental com a intel.lectuals i com a catalans. Eren el producte d'una societat burgesa, eren els fills de la burgesia aposentada, s'havien rebel.lat.

_La revista **L'Avenc** lliutá –per derruir la mentalitat conformista

de la Restauració Borbónica,

imposada a Catalunya.

- contra l'estancament ideològic
- contra la concepció localista i regionalista de la cultura catalana.

_Sintesi: modernitat + catalanitat

RUPTURA ARTISTA – SOCIETAT

_El programa renovador del Modernista topà amb un pais en crisi política, industrial i agraria.

_Per al burgués català els jovens modernistes eren desequilibrats, bojos i decadents.

–modernisme = materialisme.

_Per a l'artista el burgués era tot allò que no tenia valor.

_L'art no es objecte de luxe ni passatemps per això el burgués el rebutja.

_L'art i la literatura, són la vida . L'artista és el despert entre adormits.

_Creació d'una literatura que actua com revulsió d'eixa burgesia

L'ART PER L'ART I REGENERACIONISME

_De la ruptura art–societat surten dos tendències /actituds

L'art per l'art –la misió de l'artista és una religió, la religió és l'art

– converteixen l'art en una evasió de la cultura

prosaica i materialista.

– reivindicació d'un espai social i económic per a

l'art i per a l'artista

– professionalització digna i total .

– volen una burgesia consumista de l'art com una

burguesia europea.

Regeneracionisme creuen que l'art no s'ha de separar de la

societat.

campanya de crítica social, política i ideològica al

sistema.

2ª ETAPA DEL MODERNISME

L'artista tenia la funció

de guia en el nacionalisme –acceptació de la burgesia catalana

–política cultural a través de la potenciació del

catalanisme d'esquerres.

–versió assimilada i no incòmoda de les bases

ideològiques del moviment.

Multiplicitat d'opcions estètiques la paraula viva espontaneisme

folklore expressió dels drets

nacionals del país.

arbitrarisme simbolisme i

parnassionisme portador dels valors

artístics.

POESIA. JOAN MARAGALL

_Recollí la tradició de l'Europa del S. XIX.

_La poesia pura i simple la paraula viva

_Encontra d'això hi està el parnassionisme i el simbolisme defensa de l'artifici.

NOVEL·LA

_Potencia el naturalisme rural, entorn a la lluita de l'individu per assolir la auto-realització enfront a la societat.

TEATRE

_Lligat a la divulgació ideològica amb l'aparició de grups de teatre i centres d'experimentació artística

NOVEL·LA MODERNISTA

CARACTERÍSTIQUES

FRAGMENTARISME: Disolució de l'estructura en quadres, estampes o

relats breus en lloc de la compacta estructura de la

novel·la dels vuit-cents.

SIMBOLISME: –La visió fatalista de la realitat porta a una intensificació

subjectivista que s'acosta al lirisme (sovint decadentista)

– Al dramatism fatalista plantejat en termes maniqueus

(forces del bé i del mal).

TÉCNICA NATURALISTA: –Presentació crua dels fets i dels personatges

–Gust pels temes escabrosos

–Busca ferir els sentiments del públic burgués.

–Els protagonistes modernistes optaran per la

revolta contra el seu context.

CLASSIFICACIÓ

ACTITUD FRONT A LA NOVEL·LA

NOVEL·LA PASSIVA: – els novel·listes que es limitaren a reproduir la novel·la convencional del segle XIX.

- renunciïn als problemes estètics de la novel·la
- novel·la de segona classe.

NOVEL·LA ACTIVA: –reaccionen contra la novel·la passiva

–tenen consciència de la necessitat de renovació.

ALAN ZATES LA CLASSIFICA EN 3 GRUPS

NOVEL·LA RURALISTA: –corrent més nombrós

- barreja d'estils
- moviment de retorn a la terra catalana, busca de la Catalunya veritable.

CARACTERÍSTIQUES:

Fons escènic i ideològic: –expressió dramàtica de les inquietuds individuals i col·lectives.

–visió fatalista i èpica de la realitat

Tècniques de descripció i anàlisi: –narració sobre el diàleg

–elements d'anàlisi:

- Herència
- Interrelació home–medi

Elements del simbolisme: –Filosofia fatalista de la realitat

–Visió fatalista, tràgica i èpica del camp

- Camp – pessimist
- Pagés – instintiu

La llengua: –Paraula viva:

* Fe cega en el parlar no contaminant del poble

–Llengua masclé:

* Dura i amb força expressiva

* Per a crear un estat en el que el lector capte el que no es pot escriure ni dir.

* portar la prosa pels camins de la suggestió

Individu – societat tensions:

–Figura del marginat, inadaptat.

–Lluita ideal i realitat.

–Patologia social: boig (la punyalada), bagassa (Jossafat)

–Concepció religiosa de l'art: ermità (solitud), campaner (Jossafat).

–Contrafinal de l'artista: el marginat és un artista superior

–Els sots feréstecs. Raimon Casellas.

–Solitud Victor Catala (seudònim)

– La vida i la mort d'En Jordi Fraiguals. Josep Pous i Pagès

NOVEL·LA DECADENTISTA

–Influència pre–rafaelitisme – prosa poètica:

– colorisme

– musicalitat

- lirisme.

- Presència dona angelicata, envoltada d'erotisme i religiositat

–decadentisme: –gust pels temes escabrosos i morbosos

–maldat

–lletjor

–dolor

CARACTERÍSTIQUES

_Recerca de novetats temàtiques on els externs es toquen: la lletjor esdevé bellesa.

_Misticisme sensual : erotisme + religió

_L'agonia romàntica: recerca dels límits de la sensació física i espiritual.

Josafat (Prudenci Beltrana).

Camí de llum (Miguel de Palol)

NOVEL·LA COSTUMISTA

_Fragments breus i autònoms

_Fort sentit crític i de sàtira social

_Confon els esquemes romàntics i realistes

_Utilitza l'amalgama del quadre amb altres fórmules del simbolisme o l'impressionisme pictòric: poema en prosa, relat simbòlic, romanç historic, conte cruel...

L'anca del senyor Esteve Santiago Rusinyol

Marines i boscatges, La parada, Pinya de rosa Joaquim Ruyra.

POÈTICA DE LA PARAULA VIVA

_La poètica de Maragall és d'arrels romàntiques i amb empelts simbolistes.

_Por a Maragall la poesia és el reflex més perfecte de la bellesa i la harmonia de la Divinitat.

_Els poetes són uns autèntics privilegiats, ja que tenen accés a aquesta bellesa superior i són capaços de reproduir-la en els poemes que, per la seua musicalitat i sinceritat esdevindran **la paraula viva**. La poesia, doncs, consisteix en dir les coses tal com ragen en estat de gràcia

_La paraula viva , inspirada, serà senyal de la voluntat divina i la espontaneïtat és la perfecció. La inspiració sempre tindrà més valor que l'artifici.

_La poesia popular, espontània i sincera, encara verge d'artificiositat, és, lògicament, la màxima expressió poètica. Cal buscar l'inspiració en la poesia popular.

_Desitja transmetre només sentiments positius, per això, quan es troba deprimi evita escriure, prefereix el silenci.

En resum espontaneïtat, simpleça i positivisme.

–poemes amb mètrica irregular i amb moltes repeticions.

L'ESCOLA MALLORQUINA

_Un dels gèners més característics del moviment modernista

Profunda renovació del nostre teatre, en dos fronts:

–noves tècniques eurpoees, nova valoració dels elements marginals al text i de tècniques teatrals considerades menors.

–Volen acostar el públic el teatre universal, traduint clàssics i contemporanis.

TEATRE REGENERACIONISTA

_Natural i vitalista

_Profunda crítica social.

_Els temes pretenen impactar el public amb el plantejament del conflicte dintre la llibertat de l'individu i els convencions de la societat.

_Els personatges semblen homes i dones de carin i ossos, amb iuna psicologia molt contrastada i les situacions que plantejen són quotidianes

_La tècnica i l'espai són semmblants a la narrativa naturalista.

_Derivà cap al costumisme, sense prescindir de la crítica social.

Ignaci Iglesias. El cor del poble

Joan Puig i Ferrer

Felip Cortiella

TEATRE ESTETICISTA

_Simbolista

_Els personatges són poc realistes i els conflictes argumentals són simbòlics i elementals.

_Els autors semblen donar més importància a l'ambientació, idealitzada i espectacular.

_Va tindre gran pes durant el modernisme

Jaume Massó, Adrià Gual i Santiago Rusinyol